

ACM

Associació
Catalana
de Municipis

La revista del **municipalisme català**

463

Novembre 2024

Catedral de Santa Tecla (Tarragona) - Crèdit: Pascal Versaci (Flickr)

Nova ronda de contactes amb Govern i institucions per tractar els reptes municipalistes

Durant aquest mes hem reactivat les trobades i reunions amb els nous responsables del Govern català i d'altres institucions per fer arribar les demandes, reptes i inquietuds que tenim des del món local

Pàg. 4 - 6

REPORTATGE

Com afectarà la Intel·ligència Artificial en les administracions locals?

Pàg. 6- 8

SECTORIALS

Acord amb el Departament de Drets Socials i Inclusió per a un nou model de governança per millorar el sistema de protecció social

Pàg. 6

FORMACIÓ

Presentem el primer Postgrau sobre transició energètica i gestió de comunitats energètiques locals

Pàg.15

La força del **municipalisme**

Crèdit de la foto: Roger Maluenda (Flickr)

L'amfiteatre romà

L'Amfiteatre Romà de Tarragona, construït al segle II dC, és un dels monuments més emblemàtics de l'antiga ciutat de Tàrraco, declarada Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO.

Aquest espai a l'aire lliure, situat prop del mar, acollia espectacles com lluites de gladiadors, execucions públiques i representacions teatrals. Amb capacitat per a uns 15.000 espectadors, l'amfiteatre destaca pel seu disseny adaptat al terreny rocós i per les seves impressionants vistes al Mediterrani.

Al llarg dels segles, ha estat modificat i preservat, i avui en dia ofereix una finestra fascinant al passat romà de la ciutat.

ACTUALITAT

Ens reunim amb el president de la Generalitat, Salvador Illa, i el president del Parlament, Josep Rull

Pàg. 4-5

ACTUALITAT

Participem en el Congrés mundial de la CGLU per posar èmfasi en el paper dels municipis en la defensa de la pau i dels drets humans

Pàg. 7

OBSERVATORI FINANCES LOCALS

Analitzem els superàvits de les administracions locals ara que tornen a ser efectives les regles fiscals

Pàg.8-9

REPORTATGE

Parlem de com la Intel·ligència Artificial afectarà a l'administració local en el marc de la 8a Escola de Govern Locals

Pàg. 12-14

FORMACIÓ

Mes d'octubre amb quatre inauguracions de Postgraus

Pàg. 16

CENTRAL DE COMPRES

Prorroguem el contracte d'Asfaltatge i del de Planificació Territorial i planejament urbanístic

Pàg. 17

EDITORIAL

Nova ronda de visites institucionals per una col·laboració estreta en els àmbits que són clau per al món local

En aquestes setmanes hem iniciat una nova ronda de visites institucionals amb el nou govern, amb el president i conselleres i consellers i amb el president del Parlament, amb la voluntat d'enfortir les relacions institucionals amb les principals institucions del país. En un context polític en què la col·laboració entre el món local i el govern és essencial per garantir un desenvolupament sostenible, equilibrat i que respongui a les necessitats dels nostres municipis, considerem prioritari establir un diàleg obert i constant.

De de l'ACM volem treballar conjuntament per enfortir el paper dels ajuntaments en la governança del país i en la gestió dels serveis públics. Ens hem reunit ja amb el President de la Generalitat, Salvador Illa on hem pogut exposar les inquietuds i necessitats del món local. La trobada ha estat productiva i ha servit per establir les bases d'una col·laboració estreta en els àmbits que són clau per al món local, com el finançament, la sostenibilitat, l'habitatge i les polítiques socials.

A més, també hem mantingut una trobada amb el President del Parlament, Josep Rull amb qui hem compartit la importància d'un diàleg permanent entre el poder legislatiu i els municipis. En aquesta ocasió, vam insistir en la voluntat que el municipalisme català sigui copartícip de tots els canvis normatius i legislatius que afectin els ens locals perquè parteixin del consens i del coneixe-

ment de primera mà que ofereixen els ajuntaments. Per fer-ho possible vam demanar d'incorporar un informe previ de l'impacte en relació a l'autonomia local, el finançament i el territori de qualsevol tràmit legislatiu.

Durant aquest mandat l'ACM considera vital poder afrontar una nova Llei de Governos Locals i de Finançament local, que fixi exactament quines són les competències pròpies dels ens locals i aquells recursos per desplegar-les.

Aquestes visites representen només el començament d'un procés que ha de culminar en una col·laboració cada vegada més estreta entre el Govern, el Parlament i el món local. Des de l'ACM continuarem treballant intensament per assegurar que la veu dels municipis sigui escoltada i tinguda en compte en totes les decisions que ens afecten directament.

Meritxell Budó
Presidenta de l'ACM

Associació
Catalana
de Municipis

C/ València, 231, 6è - 08007 Barcelona
Telèfon: **93 496 16 16**
Correu electrònic: **acm@acm.cat**
www.acm.cat

> Edita: **Associació Catalana de Municipis i Comarques**

> Director: **Joan Morcillo**

> Cap de redacció: **Paula Solé**

> Consell de redacció: **Albert Guilera, Santi Valls, Víctor Torrents, Jordina Moltó, Lluís Maria Corominas, Francesc Iglesias, Roc Badiella, Arnau Peirot**

> Impressió: **Editorial MIC**

> La redacció no comparteix, necessàriament, l'opinió expressada en els articles.

> Dipòsit legal: **B3434383**

La força del **municipalisme**
www.acm.cat

Imprès sobre Satimat Green.

L'ús d'aquest paper redueix l'impacte mediambiental en:

154 kg
d'escombraries

14 kg
de CO₂

139 km
en un cotxe
europeu
estàndard

333 kwh
d'energia

251 kg
de fusta

3.346 litres
d'aigua

Ens reunim amb el president de la Generalitat, Salvador Illa, per demanar afrontar el nou finançament local i la nova Llei de Règim Local

La presidenta Meritxell Budó, el vicepresident primer Jaume Oliveras i el vicepresident Xavi Paz van mantenir el 23 d'octubre una trobada institucional amb el president de la Generalitat de Catalunya, Salvador Illa. L'objectiu de la reunió al Palau de la Generalitat era reforçar la col·laboració entre el Govern i els municipis catalans, i posar sobre la taula les necessitats prioritàries del món local durant aquest mandat.

La presidenta de l'ACM, Meritxell Budó, va insistir en la rellevància de consensuar grans reptes de país amb el món local: "Cal que el Govern tingui en compte el món local a l'hora de governar, només des de la cogovernança podem fer front als reptes de país com l'habitatge, la cohesió social, l'envelliment o la millora dels serveis públics de cara als ciutadans".

En aquest sentit durant la trobada, l'ACM va defensar la necessitat de disposar d'un nou model de finançament local que permeti als ajuntaments i altres ens locals afrontar amb garanties les competències que tenen atribuïdes. Des de l'ACM s'insisteix en la necessitat d'una nova Llei de Règims Locals i de Finançament Local, que defineixi amb claredat les competències dels ens locals i els recursos econòmics necessaris per prestar aquests serveis de manera adequa-

Meritxell Budó, Jaume Oliveras i Xavi Paz, de l'ACM, en la reunió amb Salvador Illa.

da. Meritxell Budó va destacar la urgència d'aquesta reforma per als ens locals, ja que "els ajuntaments són la primera porta a la qual s'adrecen els ciutadans, i cada cop es veuen obligats a prestar més serveis sense que això vagi acompanyat del finançament necessari. Cal una llei de governs i finances locals que clarifiqui competències i alhora doti dels recursos necessaris per a fer-hi front".

El vicepresident primer Jaume Oliveras va explicar que "hi ha un excés de tutela per part d'administracions superiors que no necessitem. Hem demostrat que en els darrers anys hem fet molt bé la nostra feina

i hem de reivindicar la nostra capacitat de gestió. És moment de reconèixer la majoria d'edat dels ajuntaments, que són institucions madures i plenament capacitades per afrontar els seus reptes". I va afegir que "els municipis pateixen un mal finançament estructural, una realitat que constatem gràcies a l'Observatori de finances locals impulsat des de l'ACM a través de POLIS. Els reptes augmenten dia rere dia, i el seu finançament hauria de créixer proporcionalment per donar resposta a les necessitats creixents de la ciutadania". L'ACM va reiterar el seu compromís en consensuar grans temes amb la Generalitat i corresponsabilitat en la presa de decisions.

Reunió amb els representants de la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears

La presidenta Meritxell Budó i el vicepresident primer Jaume Oliveras es van reunir l'1 d'octubre amb el president de la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB), Jaume Ferriol, i la secretària general Neus Serra. La trobada va servir per exposar els serveis que presta l'ACM, així com per conèixer la tasca que realitza la FELIB amb els seus municipis associats. També es va parlar de temes municipalistes com el finançament local, una preocupació que les dues entitats comparteixen i de la voluntat d'estrènyer aliances en clau municipalista entre les dues institucions per buscar col·laboracions puntuals.

Jaume Ferriol i Neus Serra, a la dreta, en la reunió a la seu de l'ACM.

Trobada institucional amb el president del Parlament de Catalunya, Josep Rull

La presidenta de l'ACM i alcaldessa de La Garriga, Meritxell Budó, i el vicepresident primer i alcalde del Masnou, Jaume Oliveras, es van reunir el 15 d'octubre amb el president del Parlament de Catalunya, Josep Rull. La trobada, que va tenir lloc al Parlament, s'emmarca en la ronda de contactes que l'entitat municipalista ha iniciat per trobar-se amb representants del Govern català i de les principals institucions polítiques catalanes durant aquest nou mandat.

En aquesta ocasió, la delegació de l'ACM va tornar a insistir en la voluntat que el municipalisme català sigui partícip de tots els canvis normatius i legislatius que afectin els ens locals perquè parteixin del consens i del coneixement de primera mà que ofereixen els ajuntaments. Així, l'ACM ofereix corresponsabilitat en tota la presa de decisions. L'ACM sempre ha reclamat incorporar un informe previ de l'impacte en relació a l'autonomia local, el finançament i el territori de qualsevol tràmit legislatiu. Així,

La presidenta i el vicepresident primer amb el president del Parlament, Josep Rull, al mig.

des de l'entitat municipalista s'ha expressat la possibilitat d'estudiar una relació i participació més directa, permanent i continuada entre el món local i el Parlament de Catalunya, a través de les entitats municipalistes.

Durant aquest mandat l'ACM considera vital poder afrontar una nova Llei de Governs Locals i de Finançament local, que fixi exactament quines són les competències pròpies dels ens locals i aquells recursos per desplegar-les.

Reunió amb la consellera de Territori i Habitatge, per debatre sobre el nou programa d'habitatge públic

La presidenta de l'ACM, Meritxell Budó, i el vicepresident primer, Jaume Oliveras, es van reunir el 14 d'octubre amb la consellera de Territori, Habitatge i Transició Ecològica, Sílvia Paneque, per compartir i debatre el nou programa d'habitatge públic anunciat recentment pel Govern català. Aquest programa, segons el govern català, preveu la construcció de 50.000 habitatges públics fins al 2030. La consellera va detallar els pilars fonamentals del programa que pretén disposar de més sòl destinat a habitatge públic, més rapidesa d'execució, més col·laboració públicoprivada i més ajuts per a l'accés a l'habitatge, amb mesures destacades com la creació d'una Reserva Pública de Sòl i la reducció del temps de lliurament d'habitatges de protecció oficial. També es va anunciar la creació d'un Fons Públic d'Emancipació destinat a joves menors de 35 anys.

L'ACM va valorar positivament l'ambició del pla i va expressar la voluntat de col·laborar estretament amb el govern català, però va subratllar la necessitat de concretar alguns aspectes per a la seva execució efectiva. S'insisteix que el pla no pot finançar-se amb recursos municipals i que la Ge-

neralitat i l'Estat han d'incorporar als seus pressupostos les partides necessàries per finançar el projecte, tant per a l'any 2025 com en els plurianuals fins al 2030. També es demana poder participar des de l'inici en qualsevol canvi legislatiu que calgui i que tindrà un impacte directe sobre els ajuntaments. L'ACM considera primordial garantir l'autonomia dels ajuntaments a l'hora de decidir si posen a disposició sòl local per al pla i que cal finançament per comprar sòl o habitatges en cas que sigui necessari. Pel que fa al fons d'emancipació, l'ACM considera que els ajuts per a l'accés a l'habitatge no haurien de limitar-se a joves menors de 35 anys, ja que la necessitat d'habitatge és estructural a totes les edats.

Llum verda al projecte de Llei de l'Estatut de Municipis Rurals

El Consell Executiu del Govern català ha donat llum verda perquè el projecte de Llei de l'Estatut de Municipis Rurals iniciï el tràmit parlamentari. El 10 d'octubre el conseller de la Presidència, Albert Dalmau i el secretari de Governos Locals i Relacions amb l'Aran, Xavier Amor, van mantenir una reunió amb les entitats impulsores de l'Estatut de Municipis Rurals, entre elles l'Associació Catalana de Municipis.

El conseller Dalmau amb els representants de les entitats redactores de l'Estatut.

El projecte de Llei culmina així el procés que es va iniciar en l'anterior mandat i després de molts mesos de treball amb les entitats redactores formades per l'Associació de Micropobles de Catalunya, Eines de Repoblament Rural, l'ACM i l'FMC. Aquesta Llei de l'Estatut de Municipis Rurals s'aplicarà a gairebé 600 municipis del nostre país. En la reunió el vicepresident primer de l'ACM, Jaume Oliveras, va recordar que és una "Llei d'equilibri territorial per al conjunt del país i que ajudarà a millorar els serveis dels

petits municipis" i va agrair la celeritat. Des de l'ACM sempre s'ha manifestat la necessitat d'aprovar en primera instància una nova Llei de Règims Locals i de Finançament Local, abans d'afrontar l'Estatut de Municipis Rurals. Tot i això, l'ACM ha participat des de l'inici en la redacció de l'avantprojecte de l'Estatut de Municipis Rurals i se sent corresponsable d'aquest document que ha de regular i donar resposta a les necessitats i deman-

des dels municipis rurals reconeixent la seva singularitat. En el tràmit parlamentari l'ACM defensarà les al·legacions que en el seu moment no es van contemplar en l'elaboració del projecte de Llei, entre elles les que reclamen incloure el finançament dels consells comarcals dins del redactat de l'Estatut, per tenir en compte i dotar de recursos als consells comarcals que gestionen serveis mancomunats de municipis rurals.

Acordem amb Drets Socials i Inclusió un nou model de governança per millorar el sistema de protecció social

El Departament de Drets Socials i Inclusió, l'ACM i l'FMC van posar, el passat 17 d'octubre, les bases d'un nou model de governança per millorar la col·laboració entre el Departament i els ajuntaments i garantir un finançament adequat per als ens locals, que són la porta d'entrada i el primer nivell del sistema públic de serveis socials. En concret, van acordar crear una comissió de coordinació que garanteixi un nou model de governança, integrada per tres representants de cadascuna de les parts sotasignades, amb l'objectiu d'avaluar el funcionament de l'actual Contracte Programa i la relació entre el Departament i els ajuntaments, així com establir les bases i el finançament del futur Contracte Programa que ha d'entrar en vigor el 2026. La comissió es reunirà amb caràcter trimestral i podrà preveure la creació de grups de treball paritaris per àmbits sectorials concrets.

La presidenta Meritxell Budó en la reunió amb la consellera Mònica Martínez.

L'acord respon al compromís del Departament de Drets Socials i Inclusió de promoure un procés de reordenació i transformació del sistema de protecció social. Per abordar aquest repte, és imprescindible avançar cap a un nou model de governança amb el món local, ja que té

un paper essencial en la prestació de serveis socials a Catalunya. Així mateix, és fonamental garantir un finançament adequat per als ens locals que permeti dotar-los dels recursos necessaris per complir amb les seves funcions de manera efectiva.

La presidenta de l'Associació Catalana de Municipis participa en el Congrés Mundial de la CGLU a La Haia

La presidenta de l'ACM, Meritxell Budó, va participar en el Congrés Mundial de la Ciutat i Guberns Locals Units (CGLU), que va tenir lloc a La Haia entre els dies 8 i 10 d'octubre de 2024. Aquest esdeveniment, que coincideix amb el 125è aniversari de La Haia com a Ciutat Internacional de la Pau i la Justícia, reuneix líders locals de tot el món per debatre qüestions rellevants per als municipis i promoure la pau i la igualtat. Sota el lema "Una nova agenda de pau per a les futures generacions", la presidenta

Budó va participar activament en els Diàlegs Municipals de Pau en representació del municipalisme català, on es va posar de manifest la importància de la col·laboració entre municipis per construir societats més justes i pacífiques. A més, la trobada també va celebrar el 20è aniversari de la CGLU, reconeguda a nivell mundial per la seva defensa dels governs locals i la seva implicació en les polítiques globals.

Durant la seva estada, la presidenta de l'ACM també va participar en diversos debats polítics, com el dedicat a impulsar economies d'igualtat per finançar l'agenda de les cures, i el Consell Mundial de la

La presidenta Meritxell Budó en la cimera mundial celebrada a la localitat de La Haia.

CGLU, on es tractaven qüestions institucionals i prioritats polítiques de gran rellevància per als municipis catalans i d'arreu del món.

Aquest esdeveniment internacional ha estat una oportunitat per reforçar els vincles internacionals dels municipis catalans i contribuir activament en els processos de decisió i estratègies globals impulsades

per la CGLU, amb especial èmfasi en la pau, la justícia, i el desenvolupament sostenible. Recordem que la presidenta de l'ACM, Meritxell Budó, va ser nomenada a finals de 2023 membre del Consell Polític de Governança Territorial multinivell de la CGLU per a aquest mandat. La CGLU és l'organització mundial més gran que engloba governs locals i regionals d'arreu del món.

Presentem als mitjans l'Observatori de Finances Locals per reclamar un nou finançament dels ens locals

El passat 22 d'octubre vam presentar l'Observatori de les Finances Locals, un espai web interactiu, encarregat a l'empresa de dades "POLIS", que integra un seguit de treballs amb dades per entendre el problema endèmic de les finances dels ens locals. Una de les prioritats del mandat és obrir de nou el debat sobre el finançament local per intentar solucionar un mal endèmic que arrosseguem degut a un sistema injust per als municipis.

La presidenta de l'ACM, Meritxell Budó, va destacar que "l'any 2024 celebrem dues dècades des que el sistema de finançament local actual va entrar en vigor. Des de l'ACM, creiem fermament que aquest model ja no respon a les necessitats reals dels municipis". El vicepresident primer de l'ACM, Jaume Oliveras, va afirmar que "aquest Observatori, no només ha de servir per reivindicar la necessitat

d'un nou finançament, sinó també per fer pedagogia a la ciutadania d'on van a parar els impostos que paguen". El portal és una eina útil perquè cada ajuntament conegui la seva evolució econòmica i pugui trobar similituds o diferències amb altres municipis. Es pot consultar a <https://financeslocals.acm.cat/>

Les regles fiscals colpegen (encara) més el món local

L'administració local sempre ha estat la més perjudicada en el repartiment dels límits de dèficit, a l'Estat. La mateixa reforma de la Constitució, amb l'article 135 que blindava l'estabilitat financera, ja fixava que, mentre l'administració central i autonòmica podrien fer un determinat dèficit anual, les entitats locals haurien de tancar obligatòriament amb equilibri. I fins ara, l'aplicació d'aquest principi —i els altres d'estabilitat financera— no ha estat merament orientatiu, fins al punt que 412 ajuntaments catalans han hagut d'aprovar algun pla economicofinancer per haver-lo incomplet, així com totes 4 diputacions, 15 consells comarcals, 14 mancomunitats i 11 entitats municipals descentralitzades.

Una doble vara de mesura que posa més pressió a les administracions de proximitat. Tot i això, l'objectiu és encara més exigent de cara a aquest 2024, quan tornen a ser efectives les regles fiscals. Contradient la mateixa Constitució que estableix que l'objectiu ha de ser l'equilibri pressupostari i després que el Senat tombés el retorn a aquesta exigència, el govern espanyol va dictaminar que les entitats locals haurien de tancar el 2024 amb un superàvit equivalent al 0,2% del PIB. Va fixar com a objectiu individual allò que, en un principi, era una

previsió global comunicada a Brussel·les coherent amb el tancament d'anys anteriors, on eren habituals aquests números verds.

Ara bé, la situació financera de l'administració local no és tan ufana com solia ser-ho. Els increments de costos i les reduccions d'ingressos —per exemple, a través de l'impost de les plusvàlues— analitzats a l'Observatori de les Finances Locals de l'ACM han impactat durament en la tresoreria municipal. La majoria d'ajuntaments catalans van tancar el 2023 amb dèficit —amb els ajustos de càlcul pertinents de la comptabilitat europea— i, si es té en compte el diferencial entre ingressos i despeses

no financers, el superàvit global de les entitats locals del país ha caigut notablement els darrers anys, del 0,44% del 2017 al 0,22% del 2019 i, encara més, fins al 0,04% del 2023. I les dificultats no sembla que s'hagin reduït el 2024, ja que, durant el primer semestre, el dèficit global de l'administració local ha crescut del 0,19% al 0,27%, al conjunt de l'Estat.

El superàvit del 0,2% sembla una exigència molt complicada d'assolir, però el requisit del govern espanyol presenta altres complicacions a l'hora d'aplicar-se. En concret pel que fa al control de compliment. Per una banda, serà difícil calcular el percentatge concret de dèficit o superàvit executat en relació amb el PIB

L'apunt

Per l'article d'aquesta revista, i seguint amb el projecte d'anàlisi i millora del finançament local, hem de destacar les dificultats que afronten els ajuntaments catalans a causa de l'exigència de tancar l'any 2024 amb un superàvit del 0,2% del PIB. Aquest requisit, sense precedents i sense l'aval del parlament espanyol, s'ha derivat d'una proposta de l'Estat remesa a Brussel·les, convertint-se en una obligació sense un marc clar de càlcul per cada municipi. Aquesta imposició és especial-

ment problemàtica per als municipis petits i rurals, que es veuen obligats a fer ajustos financers significatius, mentre que les grans ciutats i municipis costaners afronten menys dificultats.

El més preocupant és la injustícia d'aquest repartiment dels ajustos. No es disposa d'un registre oficial per calcular el dèficit o superàvit municipal en termes de PIB. Cosa que fa impossible verificar amb precisió el compliment de l'objectiu. A més, aquesta normativa és desproporcionada en comparació amb altres administracions públiques, que poden

permetre's dèficits. Això afegeix una càrrega innecessària a les finances locals, fent que l'exigència sembli més un pedaç per compensar la inacció a altres nivells.

Ens hem de plantejar urgentment la necessitat de reformes estructurals per abordar les finances municipals de manera més justa i equilibrada, assegurant que les polítiques fiscals no castigui desproporcionadament els municipis més petits i amb menys recursos.

Jaume Oliveras
Vicepresident primer de l'ACM

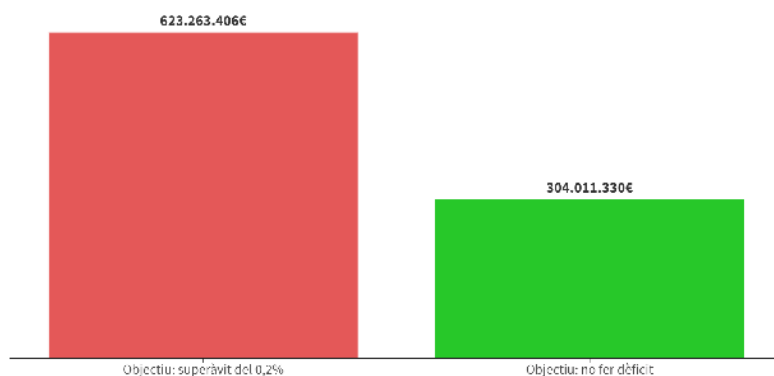
OBSERVATORI DE FINANCES LOCALS

per a cada entitat, pel fet que no existeix un càlcul oficial del PIB de cada municipi —només hi és fins a l'àmbit provincial—. Per altra banda, com que hi ha diverses administracions locals actuant en un mateix territori, el còmput del superàvit respecte del PIB d'aquest territori s'ha de fer tenint en compte el tancament de cadascuna d'aquestes entitats i cal decidir com es fa el repartiment dels objectius en cadascuna d'elles en relació amb un mateix PIB.

En els informes elaborats per part de Pol·lis per a l'Observatori de les Finances Locals, s'ha fet una aproximació al PIB municipal —a partir de les dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya— i l'atribució del dèficit o superàvit en les diverses administracions que hi tenen competències —en funció de la despesa gastada per cada nivell administratiu—, per poder calibrar l'impacte d'aquesta obligació. I la primera constatació és que, si bé era habitual fa uns anys que la gran majoria d'ajuntaments tanquessin amb el 0,2% exigint per a aquest 2024, sis de cada deu van acabar amb dèficit o amb un superàvit inferior, els dos últims anys. En funció de com s'efectuï el control de les regles fiscals, per tant, l'any vinent hi pot haver un torrent de nous plans economicofinancers entre els incomplidors, si l'escenari no canvia molt en els pròxims mesos.

L'esforç requerit per assolir el superàvit

Ajustaments necessaris a l'administració local per complir els objectius de dèficit

Font: Elaboració pròpia, a partir de dades del Ministeri d'Hisenda i del Institut d'Estadística de Catalunya (desrat).

del 0,2% és més que notable. En xifres aproximades, l'ajustament agregat necessari del conjunt d'entitats locals que el 2023 van quedar-s'hi per sota seria d'uns 625 milions, sigui amb nous ingressos o reduint despeses respecte de les executades l'any anterior. Una quantitat molt elevada, superior a la suma de la recaptació total de l'impost a la circulació i l'impost a les plusvàlues. I en cas d'haver-se validat la proposta inicial del govern espanyol de tornar a l'obligació d'equilibri pressupostari, els ajustaments requerits per a aquells que van fer dèficit el 2023 continuarien sent significatius, malgrat que caurien a menys de la meitat, fins als 300 milions.

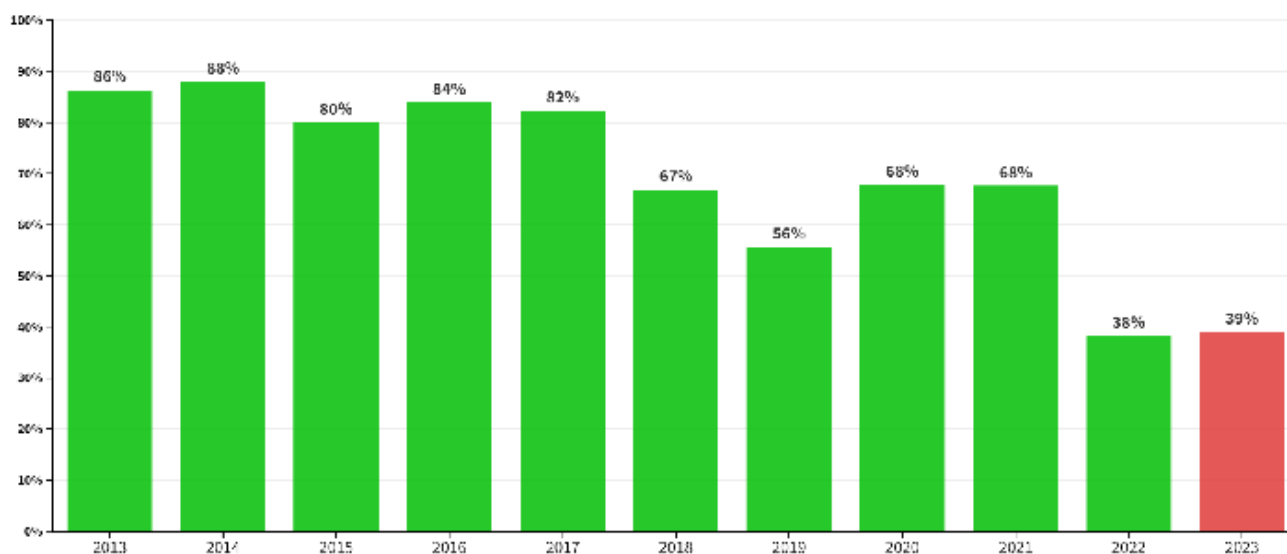
En tot cas, els ajustos necessaris no són homogenis arreu del país. Els ajuntaments de pobles petits n'hauran de

fer més, en relació amb la població, i aquests s'aniran reduint progressivament en els de mida superior, ja que aquests, el 2023, van quedar més a prop de l'objectiu marcat. Dels 400 euros per persona en ajustos en pobles de fins a 500 habitants fins a menys de 100 euros en municipis a partir de 40.000 habitants. La situació financera a les localitats rurals i de muntanya és especialment complexa, amb dificultats afegides que la societat és cada cop més conscient que cal resoldre, mentre, a la vegada, han d'estrenger-se més el cinturó.

Escaneja el codi QR per consultar l'Observatori de Finances Locals

Percentatge d'ajuntaments catalans que tanquen amb un superàvit del 0,2% o superior

Font: Elaboració pròpia, a partir de dades de Ministeri d'Hisenda i de l'Institut d'Estadística de Catalunya (desrat).

2 anys del Pacte per a la Moda Circular

El 6 de novembre se celebra el segon aniversari de la posada en marxa del pla d'acció del Pacte per a la Moda Circular.

Aquesta iniciativa, pionera a Europa, està resultant ser molt efectiva, ja que ha aconseguit atraure els diferents actors de la gestió del tèxtil, des de productors, indústria tèxtil, marques de moda, comercialitzadores, gestors de residus, les universitats, centres de recerca, les administracions locals, l'Agència de Residus de Catalunya (ARC) i el Govern de la Generalitat. I és que per generar aquest canvi global a cadascú li pertoca un rol concret, complementari i que el fa imprescindible per l'èxit del conjunt.

Des de l'Associació Catalana de Municipis hi hem participat des de primer dia, perquè som conscients que només l'acció coordinada de tots els agents aconseguirà incrementar unes xifres de recollida, de reciclabilitat i de reaprofitament que s'orientin cap als objectius de l'Agenda 2030.

Cal recordar que a actualment només un 12% del residu tèxtil es canalitza de forma adequada, la resta va com a impropis majoritàriament en el contenidor gris i, per tant, es destrueix amb un elevat cost i contaminació pel gran volum que suposa.

Per això, a la Jornada del 2 de juliol adreçada al món local, que vàrem impulsar des de l'ACM en el marc del Pacte, vàrem poder donar a conèixer

bones experiències de recollida selectiva que ja inclouen la fracció de tèxtil. Vam comptar la presència de municipis com Sant Cugat del Vallès, Tàrraga, Manlleu que presentaren els seus processos i que pot ajudar a altres municipis fer-ho.

Es va presentar la Guia per a la contractació del servei de recollida de residus tèxtils, desenvolupada per l'ARC i alhora, a través de la intervenció de Solidança, vàrem conèixer la tasca de les entitats gestores de la recollida i gestió de residus.

Ara us anunciem que per a principis del 2025 i coincidint amb les noves obligacions de recollides separades, entre les quals les del residu tèxtil, s'està preparant la campanya "La moda circular et queda bé" que pretén incrementar la sensibilització de la ciutadania per assumir el valor que té el tèxtil i com canalitzar-lo adequadament.

És evident que si volem impulsar una campanya eficient hem de poder promoure la implicació del món local a generar un canvi d'hàbits a tota la societat.

Avançar cap a un model de desenvolupament sostenible, passa també per una bona gestió del tèxtil. En aquest cas l'impacte positiu serà fàcilment visible i mesurable en la seva dimensió econòmica, social i ambiental, per això podem dir que si som capaços separar selectivament el tèxtil, contribuïm a un bé públic global.

Descarrega la guia de contractació de la recollida tèxtil escanejant el QR:

iserveis_
www.iserveis.cat

C/ Moli d'en Saborit, 2 - 3r 5a
08500 Vic (Barcelona)
937 828 362
iserveis@iserveis.cat

*"simplifiquem la gestió,
fem el teu ajuntament més fàcil"*

- ✓ Suport en l'execució de projectes FEDER
- ✓ Desenvolupament de Polítiques d'Igualtat de gènere i LGTBI
- ✓ Suport en la contractació pública i tràmit i gestió de subvencions
- ✓ Desenvolupament de la Llei de Transparència
- ✓ Comunicació integral per a ajuntaments

Iniciatives per al finançament i promoció del desenvolupament urbà sostenible

Aquest mes han sortit publicades tres convocatòries de finançament europeu, que fan referència al finançament i promoció del desenvolupament urbà sostenible. Amb l'objectiu de millorar la sostenibilitat ambiental, fomentar la biodiversitat i facilitar l'intercanvi de coneixements, aquestes convocatòries contribuiran al desenvolupament sostenible dels municipis.

1. Publicació de les **Bases reguladores per a l'assignació de senda financera FEDER a Plans d'actuació integrats d'entitats locals**, en el marc del Desenvolupament Urbà Sostenible, amb càrrec al FEDER d'Espanya 2021-2027

L'objectiu és finançar actuacions que promoguin el desenvolupament urbà sostenible i integrat de les àrees urbanes, des d'una triple perspectiva: Millorar la dimensió física i mediambiental, millorar la dimensió econòmica i la competitivitat i millorar la dimensió social d'aquests territoris.

El Pla haurà de ser aprovat per l'òrgan competent de l'entitat o entitats participants. El document presentat no excedirà de 10.500 paraules, incloent-hi en aquesta xifra els annexos que es considerin necessaris, traduccions, etc.

Poden presentar-shi, les grans ciutats (més de 75.000 h.), les ciutats intermèdies com a ajuntament o amb una àrea supramunicipal (entre 20.000 i 75.000 h.); i les

àrees urbanes funcionals (mínim 20.000h. amb diputació o ens supramunicipals o través de les diputacions amb un mínim de 10.000h. agrupats).

2. Subvencions de la Fundació Biodiversidad per a Infraestructura Verda

La Fundació Biodiversidad ha llançat les bases reguladores per a la concessió de subvencions destinades a l'impuls de la infraestructura verda, que seran finançades pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) en el marc del Programa Plurirregional d'Espanya 2021-2027. Aquestes subvencions tenen com a objectiu promoure projectes que fomentin la biodiversitat i la sostenibilitat ambiental en entorns urbans i rurals. La iniciativa busca donar suport a projectes que integrin la natura en el disseny urbà i que contribueixin a la resiliència dels ecosistemes, millorant així la qualitat de vida dels ciutadans.

Hi ha quatre línies d'ajut principals: a) Renaturalització i resiliència dels entorns urbans, b) Generació de coneixement per a la gestió de la biodiversitat, c) Conservació d'hàbitats i espècies marines, d) Bioeconomia i infraestructura verda.

La sol·licitud de subvencions es farà telemàticament a través de la web de la Fundació Biodiversidad, amb terminis específics per a cada convocatòria.

3. Convocatòria Peer Review de la Iniciativa Urbana Europea (EUI)

La regió Hauts de France, com a autoritat de gestió de la Iniciativa Urbana Europea (EUI, en anglès), ha publicat la convocatòria EUI Peer Reviews amb l'objectiu de donar suport a ciutats europees que vulguin millorar el disseny i la implementació de les seves estratègies de desenvolupament urbà sostenible. Cada Peer Review implica una "ciutat en revisió" (beneficiària principal) treballant amb persones de fins a 6 ciutats que actuen com a "ciutats revisores" (beneficiaris secundaris) per abordar reptes concrets en el desenvolupament, la implementació o el seguiment d'una estratègia eficaç.

Aquesta iniciativa, finançada pels fons FEDER, està dissenyada per facilitar l'intercanvi de coneixements i experiències entre ciutats europees, amb l'objectiu de millorar les polítiques i pràctiques urbanes. El Peer Review proporcionarà a les ciutats participants l'oportunitat de rebre retorn de professionals i experts en sostenibilitat urbana, promovent així la implementació de solucions innovadores i eficients en la gestió urbana.

El 22 d'octubre, de 10:30 a 12:00 CET, està prevista una sessió informativa en línia per repassar els punts clau de la convocatòria i intercanviar dubtes amb el punt de contacte de l'EUI – Espanya. Data límit: 13 de novembre de 2024, 12:00.

Oficina de Fons Europeus

of.fonseuropeus@acm.cat
www.acm.cat/area-de-continguts/oficina-fons-europeus

Col·labora amb aquesta secció:

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Intel·ligència Artificial per simplificar la burocràcia i “limitar” la corrupció als ens locals

Reportatge en col·laboració amb:

N. Bertola, A. Berga i G. Tubert

La Intel·ligència Artificial (IA) ja és una realitat en molts aspectes de les nostres vides. Aquest serà un dels reptes a que també haurà de fer front el món local. Per això, l'Associació Catalana de Municipis (ACM) ha centrat la 8a edició de l'Escola de Govern Locals a aquest tema, amb l'objectiu de formar alcaldes i treballadors públics i debatre sobre com implementar la IA als seus consistoris.

Un dels experts que van participar a l'Escola de Govern Locals va ser Carles Ramió, catedràtic de Ciència Política i de l'Administració, Comissionat per la Barcelona School of Management-UPF. Segons ell, la IA servirà per desburocratitzar les administracions públiques, ja que hi ha una part d'aquesta burocràcia que es pot evitar a través de la gestió d'algoritmes i amb l'automatització de determinats processos administratius.

També considera que serà beneficiós en la prestació de serveis i polítiques públiques. “Tenim una situació en què

La presidenta de l'ACM, Meritxell Budó, inaugurant la 8a edició de l'Escola de Govern Locals 2024 dedicada a la 'Intel·ligència artificial i sostenibilitat'.

cada cop tenim menys recursos i davant l'envelliment de la població -això creixerà d'una manera exponencial, necessitem la tecnologia perquè ens doni més productivitat”, destaca.

A tall d'exemple, Ramió considera que l'ús de la IA en l'àmbit de serveis socials i sanitari permetrà obtenir “millors resultats” amb “menys recursos”. Així mateix, destaca que un altre dels avantatges de la IA serà que contribuirà a “limitar una mica més la corrupció”,

mitjançant sistemes intel·ligents de prevenció. “Hi ha elements d'alarma que ens permeten fiscalitzar aquelles situacions que es troben en una posició delicada o en una cruïlla”, argumenta l'expert.

Els experts situen la governança de les dades com “el gran repte”

Comparteix parer el director de la divisió de Govern i Administració de CIVICAI, Jordi Masias, que afirma que els beneficis de la IA “són múltiples”. Posa l'exemple que aquesta tecnologia pot fer un resum d'una documentació que conté molta informació. “No vol dir que no haguem de llegir les coses, però sí que podem llegir-les ja amb un coneixement molt gran”, assenyala.

Per ell, l'automatització de “certes parts” del procediment administratiu també és un avantatge de la IA. “Per exemple, ja hi ha ‘xatbots’ que són capaços de donar resposta, guiar el ciutadà en la tramitació electrònica o fins i tot aquestes eines es poden fer servir perquè les persones que atenen

El vicepresident primer de l'ACM, Jaume Oliveras, fent la cloenda de l'Escola de Govern Locals.

REPORTATGE

el ciutadà els puguin donar més informació, més correcta, més concisa", subratlla. En aquest sentit, apunta que la IA podria ajudar a l'hora de definir polítiques públiques, és a dir, "cap allà on hem de dirigir més esforços o dedicar els recursos limitats".

La gestió de les dades derivades de la intel·ligència artificial és el "gran repte" al qual s'enfronten les administracions locals, segons Ramió. "Tindrem moltes dificultats en com alimentem aquests algoritmes; hem de tenir les dades dels nostres procediments ben sistematitzades, de qualitat, perquè només així es poden alimentar els algoritmes", assegura. De fet, per aquest expert és clau que els ens públics tinguin la capacitat per gestionar les seves pròpies dades.

La IA permetrà automatitzar "certes parts" dels procediments administratius

"L'administració pública té moltes dades dels ciutadans i en té moltes d'interne, té una enorme Big Data. Aquest ha de depurar-les perquè siguin consistents i perquè puguin alimentar aquests algoritmes", assevera. Per això, considera essencial que es

El catedràtic de Ciència Política i de l'Administració, Comissionat per la Barcelona School of Management UPF, Carles Ramió, durant la conferència en l'Escola de Govern Locals 2024.

reguli, com és el cas de l'Ajuntament de Barcelona, el qual les empreses externalitzades han de facilitar totes les dades obtingudes dels ciutadans. "L'Ajuntament de Barcelona és un cas paradigmàtic, ja que en els plecs de condicions s'imposa que aquestes dades són de la seva propietat i s'han de transferir al consistori. Per tant, disposar d'aquestes dades és una qüestió simplement de regulació", indica.

Ramió també considera necessari que els ajuntaments comparteixin les dades, especialment aquelles que són "homogènies" i "semblants" per tal

que les poblacions petites no quedin excloses d'aquesta tecnologia. "El que no podem fer és que els ajuntaments petits, que són el 85% al país, es quedin fora d'aquests algoritmes. Hem de buscar sistemes d'arquitectures variables i una mica d'enginy perquè entre tots aquests municipis comparteixin les dades i crear prou escala per poder alimentar cada un dels seus algoritmes", defensa. De fet, apunta que l'ACM podria prestar aquest tipus de serveis i oferir aquests paquets de dades als municipis més menuts.

Els experts recomanen que els ajuntaments petits comparteixin dades perquè no quedin fora dels algoritmes

Els experts no s'atreveixen a fer pronòstics sobre l'evolució de la intel·ligència artificial durant la pròxima dècada. Amb tot, asseguren que la seva implantació a l'administració pública haurà avançat, tot i que possiblement de "forma asimètrica", segons Ramió.

Ell opina que s'ha de canviar el model conceptual de com es conceben els ens públics i modernitzar-los. "La tecnologia per si mateixa no soluciona absolutament res si no canvies els marcs conceptuals i els de referència. I això

L'expert Genís Roca en la conferència magistral sobre els impactes de la intel·ligència artificial en la gestió pública.

L'enginyer industrial i director del Clúster Català de l'Aigua, Xavier Amores, parlant de la gestió de l'aigua i la seva digitalització.

Jordi Masias, responsable de CivicAI, explicant el taller pràctic sobre les aplicacions de la intel·ligència artificial.

costa molt a l'administració pública, hem de fer una reforma profunda", argumenta. "D'aquí a un any, crec que la IA haurà superat totes les expectatives que els més optimistes d'aquest món puguin tenir, però no m'atreveixo a dir on serem d'aquí a deu anys", afegeix Masias.

La presidenta de l'Associació Catalana de Municipis (ACM), Meritxell Budó, destaca que les jornades de formació, com l'Escola de Govern Locals, permet als servidors públics compartir experiències i debatre com poden millorar els serveis oferts a la ciutadania. "És important aquesta formació continuada per millorar la teva feina, el teu dia a dia i la teva capacitat a l'hora de gestionar una ciutat, un municipi. Per tant, crec que un espai com aquest és important, és necessari, i per això hi confien els alcaldes i les alcaldesses

d'aquest país", expressa Budó.

Les alcaldesses de Navarcles i Canyelles, Alba Pérez i Rosa Huguet, respectivament, comparteix que la trobada formativa és una oportunitat per aprendre, crear xarxa i actualitzar-se en qüestions com la de la intel·ligència artificial.

L'alcalde de Navarcles veu la IA com una eina per "obrir les portes de l'administració"

Per la seva banda, Pérez explica que el seu municipi, de 6.000 habitants, té els recursos "limitats". "Sabem que la IA és costosa, per tant, el que estem fent és

estudiar totes les vies amb la intenció de facilitar el dia a dia dels ciutadans i la comunicació amb ells. La veiem com una eina per obrir les portes de l'administració", diu.

Després d'assistir a les primeres sessions formatives, Huguet assegura que en el seu cas van pel bon camí a l'hora d'aplicar la IA, ja que han començat amb la digitalització de totes les àrees del consistori per tal de compartir la informació dels temes rellevants del municipi, que els és útil per confeccionar els pressupostos municipals. "Cal tenir coneixement i quines possibilitats tenim, i que tothom aprengui que, a l'administració pública, aquests sistemes no han de ser feixucs sinó que han de ser optimitzats perquè tothom tingui una manera de gestionar que sigui bona", tanca la batllessa.

Taula rodona de periodistes que va tancar l'Escola de Govern Locals 2024.

Pots visualitzar el reportatge en vídeo llegint aquest codi QR:

FORMACIÓ

La FMIT-ACM i la URV presenten el primer postgrau sobre transició energètica i gestió de comunitats energètiques locals

La transició energètica és un dels grans reptes que tenim com a societat, i les comunitats energètiques locals en són una resposta cada cop més estesa. Per això la Fundació Municipalista Impuls Territorial (FMIT) de l'Associació Catalana de Municipis, juntament amb la Universitat Rovira i Virgili (URV) presenta el primer Diploma d'especialització en transició energètica i gestió de comunitats energètiques renovables i ciutadanes locals.

Diploma d'especialització en Transició energètica i gestió de comunitats energètiques renovables i ciutadanes locals

20 de novembre
Dimecres de 10.00 a 14.00 h i de 15.00 a 19.00 h.
Semipresencial

Inscripcions a www.acm.cat/formacio

ACM Associació Catalana de Municipis
FMIT Fundació Municipalista Impuls Territorial

URV RESCAT
Institut Universitari de Recerca en Sostenibilitat, Canvi Climàtic i Transició Energètica
Càtedra d'Estudis Jurídics Locals Màrius Vialdel i Martín
Centre d'Estudis de Dret Ambiental (CEDAT)
Centre de Formació Permanent de la Fundació URV (CFP-FURV)

És un programa pioner de formació superior universitària que aprofundeix en les diverses disciplines que capaciten per al disseny i la implementació d'iniciatives de transició energètica basades en comunitats energètiques renovables i ciutadanes locals a Catalunya.

L'objectiu és formar en aquesta matèria el personal de gestió, tècnic i directiu de l'àmbit de la sostenibilitat, el canvi climàtic i la transició energètica, d'acord amb la missió de la FMIT com a Oficina de Transformació Comunitària que compta amb finançament de l'IDAE, adscrit al MITECO.

El postgrau s'iniciarà el 20 de novembre i compta amb l'organització acadèmica de l'Institut Universitari de Recerca en Sostenibilitat, Canvi Climàtic i Transició Energètica (IU-RESCAT), la Càtedra d'Estudis Jurídics Locals Màrius Vialdel i Martín, el Centre d'Estudis de Dret

Ambiental (CEDAT) i el Centre de Formació Permanent de la Fundació URV (CFP-FURV) i conduirà a l'obtenció del Diploma d'especialització en transició energètica i gestió de comunitats energètiques renovables i ciutadanes locals, atorgat per la Universitat Rovira i Virgili a tots aquells estudiants amb titulació universitària que superin el curs; els que no en tinguin rebran un certificat d'aprofitament.

Una formació teòrica i pràctica per impulsar projectes en el territori

La formació ofereix una perspectiva multidisciplinària que cobreix aspectes tècnics en el camp de l'energia, aspectes ambientals, econòmics, jurídics i socials per poder crear i impulsar la transició cap a models energètics sostenibles i participatius. El programa, que impartiran una cinquantena d'experts, és molt exhaustiu en l'àmbit teòric i també es combina amb treball

pràctic, presentació de bones pràctiques i un treball final que consistirà en valoració jurídica, protocol d'actuació tècnica, econòmica i gerencial en el camp de les comunitats energètiques.

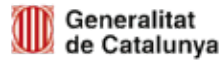
Encara que el postgrau és obert a tothom, cal tenir en compte que és una formació de caràcter tècnic i, per tant, s'adreça preferentment a alumnes amb coneixements previs sobre les energies renovables i la gestió de projectes ambientals.

Informació i contacte

93 496 16 16 Ext. 236
formacio@acm.cat
<https://www.acm.cat/formacio>

Col·laboren amb aquesta secció:

Inaugurem quatre postgraus: Gestió gerencial, Gestió de la seguretat pública local, Gestió de personal i Contractació pública

El postgrau de Contractació Pública, que repetim cada any, i el de Gestió de personal, una vegada més, han tingut un allau d'inscripcions

Aquest passat mes d'octubre hem donat el tret de sortida a quatre postgraus semipresencials que imparteix la Universitat Rovira i Virgili. D'una banda, l'1 d'octubre més d'una vintena d'alumnes van assistir a la primera sessió del Postgrau de Gestió Gerencial local per la demarcació de Tarragona, al Centre de Formació de la Boca de la Mina de Reus. Es tracta d'una nova edició d'aquest curs especialment territorialitzada per als tècnics de la demarcació de Tarragona. La benvinguda als alumnes va anar a càrrec de Joan Castor, diputat delegat de Gestió de persones i Talent de la Diputació de Tarragona i de Carme Ferrer, presidenta del Fòrum Petits Municipis del Consell de Presidència de l'ACM. Mentre que Jesús Colás, secretari general, Diputació Provincial de Zaragoza i president del Consell de Transparència d'Aragó, va ser l'encarregat de pronunciar la conferència inaugural "La direcció pública local: de l'organització i funcionament de les entitats locals a la planificació de la contractació pública i el control de l'execució".

D'altra banda, els dies 3, 21 i 22 d'octubre l'aula de Formació de l'ACM va acollir la resta d'inauguracions de tres postgraus més. Pel que fa al Post-

Tret de sortida al Postgrau de Contractació a l'Aula de formació de l'ACM.

grau de gestió de la Seguretat pública local l'estan cursant més d'una vintena de policies locals. Durant l'acte inaugural, el cap de Formació, programes i publicacions de l'ACM, Francesc Iglesias, va donar la benvinguda als alumnes i posteriorment Manuel Martín, superintendent en cap emèrit de Guàrdia Urbana de l'Hospitalet de Llobregat i Oriol Mir, catedràtic de dret administratiu de la UPF van parlar respectivament sobre "El model policial de Catalunya" i "El nou Reglament europeu d'IA i la seva incidència en els cossos policials locals".

El 21 d'octubre es va donar el tret de sortida a la 8a edició del Postgrau en Direcció i gestió de personal i relacions laborals dels ens locals, que cursen una trentena de persones. Xavier Boltaina, gerent del Patronat d'Apostes de la Diputació de Barcelona i professor col·laborador de dret del treball i de la seguretat social a la UOC va impartir la lliçó inaugural. Mentre que el 22 d'octubre es va iniciar la 9a edició del Postgrau en Contractació pública dels ens locals, amb quasi una quarantena d'alumnes i un dels postgraus amb més sol·licituds.

Benvinguda als alumnes del Postgrau de gestió de personal.

El superintendent Manuel Martín parlant del model policial català.

Acaba el primer seminari per millorar la relació entre electes i secretaria i intervenció local

El Seminari sobre la relació i entesa entre càrrecs electes i la secretaria i intervenció a les administracions locals va començar el passat 3 d'octubre a les instal·lacions de la Universitat Pompeu Fabra. Després de quatre sessions presencials (la resta a la seu de l'ACM), es va tancar el 24 d'octubre.

La feina dels electes i la de la secretaria i intervenció és imprescindible per al funcionament dels ajuntaments, però la relació entre aquestes figures no sempre és fàcil. Per afavorir la millora de la seva col·laboració, durant l'octubre es va fer per primera vegada aquest Seminari.

Durant quatre sessions matinals i de manera presencial, 35 electes han rebut una formació eminentment pràctica en què es va aprofundir en les funcions, rols, competències i obligacions de les secretaries i les intervencions dels ens locals i es van tractar

Primera sessió del Seminari a les instal·lacions de la Universitat Pompeu Fabra.

els aspectes més freqüents que generen controvèrsia en l'acció de govern dels ens locals, amb exemples de bones pràctiques per superar els obstacles més comuns (contractació, convenis, subvencions, transferències, patrocinis...).

També es van explorar els temes més

demandats pels electes a les secretaries dels ajuntaments com són la planificació en la contractació i adoptar les vies àgils i procediments alternatius a la contractació per impulsar activitats i serveis municipals, havent-se explicat també d'una manera entenedora les regles bàsiques de gestió dels pressupostos municipals.

Més formació sobre eines i oportunitats de finançament europeu dels ens locals

El 25 de setembre es va posar en marxa a Barcelona la cinquena edició del seminari semipresencial sobre els fons Next Generation, que compta amb més d'un centenar d'electes i tècnics locals inscrits. Fins el proper mes de febrer reunirà experts, funcionaris de la Comissió Europea, professorat universitari, personal tècnic d'ajuntaments i personal de la delegació de la Generalitat a la Unió Europea que donaran a conèixer com els ens locals poden accedir als fons europeus. També s'exposen ajuts en determinats àmbits municipals, com poden ser esports, economia circular, gestió de residus, cooperació internacional, malbaratament alimentari... i es dona a conèixer quines eines la Generalitat de Catalunya posa a l'abast dels ens locals per fomentar aquest finançament, i quines bones pràctiques s'han fet amb aquests fons a casa nostra.

A la inauguració hi va participar Meritxell Budó, presidenta de l'ACM, la qual va destacar la importància de recórrer al finançament europeu per disposar de més eines i recursos a l'abast dels municipis. L'acte fou presidit també per Jaume

Gemma Jané, responsable del Programa del Mecanisme de Recuperació i Resiliència explicant els fons Next Generation.

Duch, conseller d'Unió Europea i Acció Exterior, Marc Solsona, vicepresident de la FMC, Laura Foraster, secretària general Catalunya Internacional, Ismael Peña, director EAPC i Antoni Montseny, director de relacions internacionals, DIBA. Aquest seminari ja està molt consolidat després d'haver-se'n celebrat cinc edicions.

Quasi mig miler d'assistents a les jornades territorials sobre contractació pública local

Les jornades sobre contractació pública local, organitzades per l'ACM al territori, han estat un gran èxit de participació. Quasi 500 persones dedicades a la contractació pública en els seus ens locals han assistit a les 7 jornades que s'han realitzat a les vegueries catalanes.

L'objectiu, no només era aportar coneixements i esvaïr dubtes sobre contractació, sinó també teixir complicitats i compartir dinàmiques per millorar els processos de contractació pública. Aquesta iniciativa, que es realitza cada any, demostra la seva consolidació i la importància de compartir sinergies. Les darreres sessions d'aquest octubre es van fer a Manresa, La Bisbal de l'Empordà, Valls, Gandesa i Barcelona.

La seu de l'ACM a Barcelona va acollir l'última jornada amb un centenar de participants.

El Consell Comarcal de l'Alt Camp en la sessió per Tarragona.

Gandesa va acollir la sessió per a la vegueria de les Terres de l'Ebre.

Víctor Torrents, a la sessió celebrada a la Bisbal de l'Empordà.

Sessió celebrada a Manresa per a la Catalunya Central.

Pròrroga del contracte d'Asfaltatge i del de Planificació Territorial i planejament urbanístic

Des del 20 d'octubre de 2024 està vigent la primera pròrroga del contracte pels **serveis de redacció de documents per a tràmits de planificació territorial i plantejament urbanístic**.

En aquests dos anys de funcionament de l'acord marc 68 entitats locals han contractat els diferents serveis de planificació i planejament previstos a través del prop de 100 contractes que s'han realitzat a 24 empreses de les 37 que han resultat adjudicatàries d'algun lot.

El gruix de l'activitat s'ha concentrat en la contractació dels instruments de planejament urbanístic i amb una menor intensitat, però prou destacada també s'ha contractat els serveis de planificació territorial ambiental i els treballs previs i complementari al planejament urbanístic.

En l'àmbit territorial la província de Barcelona acull el 50% de les contractacions deixant l'altre 50 per la resta de demarcacions on la província de Girona s'emporta la millor part.

Amb la primera pròrroga es manté a l'abast dels ens locals un instrument de contractació que ha demostrat la seva utilitat i que esperem que ajudi a desenvolupar tots aquells projectes urbanístics i territorials que reuneixen consens i que s'han madurat lentament durant els darrers anys.

Per altra banda, el 24 d'octubre de 2024 es va iniciar la primera pròrroga del **contracte per als treballs d'asfaltatge, de senyalització viària i el subministrament i instal·lació de pantalles informatives LED**. Aquesta pròrroga dona continuïtat al contracte actual i tindrà una vigència d'un any (fins al 23 d'octubre del 2025).

Com a novetat cal destacar que a més de prorrogar el contracte s'han adjudicat els lots de l'Alt i Baix Empordà, que anteriorment havien estat paralitzats per un recurs al Tribunal de Contractes i, per tant, des d'ara les entitats locals de l'Alt i Baix Empordà ja podran utilitzar l'Acord marc per a les seves actuacions d'asfaltatge.

Els resultats d'ús d'aquest Acord Marc, per part dels 120 ens locals usuaris, són molt satisfactoris com demostra el fet que s'han formalitzat un total de 200 contractes evidenciant que més d'un ens

local ha contractat aquest servei en més d'una ocasió.

Amb aquesta pròrroga s'han actualitzat les bases de preus de l'Acord Marc d'acord amb les tarifes de l'ITEC per a 2024, però es mantenen les rebaixes ofertes per les empreses adjudicatàries a cada comarca. Això assegura que els serveis continuïn sent competitius i ajustats a la situació econòmica actual.

Informació i contacte

93 496 16 16 - **Ext. 248**
(contracte planificació territorial)
i **Ext. 239** (contracte asfaltatge)

centraldecompres@acm.cat

<https://www.acm.cat/compres>

L'ACM torna a calcular la seva petjada de carboni i disminueix la seva contribució a les emissions globals de gasos d'efecte hivernacle

L'Associació Catalana de Municipis calcula, un any més i ho fa des de l'any 2019, el que emet en emissions de CO₂ a partir del Programa d'Acords voluntaris de l'oficina de canvi climàtic de la Generalitat de Catalunya.

A partir d'aquest programa, l'ACM s'ha compromès a fer un seguiment de les seves emissions de GEH i establir anualment mesures per a reduir-les.

La primera motivació de l'ACM és conèixer la seva petjada de carboni. Aquesta petjada és la totalitat de gasos d'efecte hivernacle (GEH) emesos per una organització, sigui de manera directa o indirecta, durant un any d'activitat. Així s'identifiquen les categories que contribueixen més a la petjada i que generen un impacte ambiental per tal d'identificar mesures de prevenció, minimització o reducció de les emissions. Així s'ha vist que des del primer càlcul de la petjada de carboni, amb unes emissions de 67,79 TCO₂eq, la petjada ha anat disminuint fins a arribar als 44,33 TCO₂eq de l'any 2023 (últim càlcul que s'ha realitzat). Es destaca que cada any, l'ACM ha disminuït la seva contribució a les emissions globals de GEH.

La radiografia de la petjada de carboni de l'entitat l'any 2023, és la següent:

El 34% de les emissions totals de la petjada de carboni de l'ACM està associada als desplaçaments dels empleats (14,94 t

CO₂ eq.). Segueixen les emissions indirectes derivades de la compra de productes i serveis adquirits a tercers (9,8 t CO₂ eq.), juntament amb les emissions derivades de les combustions dels cotxes (9,5 t CO₂ eq.) que representen un 22% d'emissions cadascuna.

Les emissions indirectes derivades dels viatges de negoci (5,32 t CO₂ eq.) representen un 12% de les emissions, mentre que les emissions associades al teletreball són un 4%, i les emissions associades a la generació i tractament de residus són poc significatives, representant un 1% del total. Un cop es coneix la petjada de carboni de l'ACM, la segona motivació de l'entitat és compensar les emissions anuals i fer-ho en projectes que es desenvolupin a Catalunya. Per tal d'esdevenir, un any més, una or-

Petjada de carboni 2023

ganització neutra en emissions que alhora que compensa la seva petjada de carboni, posa en pràctica actuacions per reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH) de la seva activitat.

Des de l'ACM recomanem als ens locals realitzar aquest càlcul, i esdevenir prescriptors per la resta d'entitats.

Informació i contacte

93 496 16 16 - Ext. 247
info@fmit.cat
www.fmit.cat

El Tribunal Suprem confirma la sentència del TSJC en relació a la manca de competència municipal per a la prestació de serveis d'odontologia

El mes d'octubre d'enguany s'ha conegut que per interlocutòria del Tribunal Suprem (TS), al contingut de la qual no hem tingut accés, es va confirmar la sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya núm. 3584/2022, de 20 d'octubre referent a la manca de competència de l'ajuntament de Barcelona per a la prestació de serveis d'odontologia.

La controvèrsia objecte de la resolució esmentada es va iniciar quan l'Ajuntament de Barcelona va aprovar, l'any 2019, la creació d'un servei municipal de salut dental que incloïa serveis com extraccions, periodònies, higiene dentals, obturacions, endodònies, etc. La creació d'aquest servei es va realitzar mitjançant l'exercici de la iniciativa econòmica municipal prevista a l'article 86.1 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local (LRBRL), precepte que és concretat en l'àmbit local del previst a l'art. 128.2 CE. L'Acord del Plenari del Consell Municipal de l'Ajuntament va ser impugnat per part del Col·legi d'Odontòlegs i Estomatòlegs de Catalunya (COEC).

El recurs i la posterior sentència es van basar en l'anàlisi de si l'exercici per part de l'Ajuntament d'aquesta iniciativa econòmica -prestació del servei d'odontologia- era legal tenint en compte que aquesta activitat no es troba dins del marc competencial de les entitats locals previst a l'article 25 LRBRL i el fet que, d'acord amb la normativa sectorial i l'Estatut d'Autonomia (EAC), és la Generalitat de Catalunya l'Administració competent en la matèria.

La sentència del TSJ de Catalunya afirma que «la doctrina constitucional interpreta que les EELL poden exercir qualsevol competència relacionada amb la gestió d'assumptes d'interès municipal, però amb subjecció a de-

terminades condicions materials i formals, sense necessitat d'habilitació legal» i en aquest sentit assenyala que «la clàusula habilitant es recull a l'art. 7.4 LRBRL (...), considerant la doctrina constitucional que les competències contemplades a l'art. 7.4 LRBRL han de considerar-se com a «pròpies generals», atès que, a diferència de les regulades a l'article 25 LRBRL que són determinades per llei sectorial, les previstes a l'art. 7.4 que estan directament habilitades mitjançant una clàusula general bàsica».

Finalment, pel que fa a la competència sobre els serveis d'odontologia, el TSJC sosté que correspon a la Generalitat de Catalunya d'acord amb el disposat a l'art. 162.3 EAC i la normativa sectorial (Llei estatal bàsica 14/1986, de 25 d'abril, General de Sanitat, la Llei catalana 15/1990, de 9 de juliol i el R.D. 1030/2006, de 15 de setembre). El TSJ diu que «de conformitat amb aquesta normativa, és l'Administració autonòmica la que ostenta les competències en matèria sanitària» i conclou que «la iniciativa municipal per a la prestació de serveis d'odontologia (...) desenvolupada al marge de l'Administració competent no s'ajusta al marc competencial definit legalment, ni pot considerar-se una «activitat comple-

mentària», ja que incideix en l'àmbit material de prestació de serveis sanitaris competència de l'Administració autonòmica, raó per la qual es produeix una duplictat en l'exercici de les competències. (...) En aquest punt, el règim especial de la ciutat de Barcelona no suposa el desplaçament de la legislació bàsica local en quant a la necessitat d'informes previs vinculants de l'Administració competent per raó de la matèria, en la qual s'assenyali la inexistència de duplicitats, conforme l'art. 7.4 de la LRBRL». Així el TSJC conclou que l'Ajuntament no té competència per a la prestació d'aquests serveis.

Malgrat la rotunditat de la negació de la competència local, hem d'assenyalar que, al nostre entendre, no es pot descartar del tot la possibilitat que un ajuntament pugui prestar un servei com el que pretenia Barcelona si prèviament obté els informes previstos l'article 7.4 LRBRL i aquests hi són favorables, en determinar que no es posa en risc la sostenibilitat financera del conjunt de la hisenda municipal i que no s'incorre en un supòsit d'execució simultània del mateix servei públic, sempre que les prestacions concretes ofertes pel servei municipal siguin diferents de les ofertes per la Generalitat.

Acció climàtica

Un agent ambiental reparteix a una veïna el material per al nou sistema porta a porta parcial. Foto: ACN

Tàrrega comença a repartir els 8.500 cubells de la recollida porta a porta parcial

Tàrrega va començar el passat octubre el repartiment als veïns dels cubells i altres materials necessaris de cara a l'inici del nou model de recollida de brossa porta a porta parcial, que entrarà en servei a principis de novembre.

El punt de repartiment central està ubicat a l'Espai Mercat, on a més de repartir el material, els agents ambientals també expliquen el funcionament d'aquest sistema i resolen els dubtes de la ciutadania. S'espera repartir uns 8.500 cubells per a l'orgànica i la resta. Amb el canvi a aquest model, el Consell Comarcal espera incrementar l'índex de recollida selectiva a la ciutat del 36% actual al 75%.

L'alcaldeessa de la ciutat, Alba Pijuan, ha defensat el canvi de model de recollida d'escombraries perquè la ciutat augmenti l'índex de reciclatge actual. També ha demanat la implicació de la ciutadania perquè aquest model sigui un èxit.

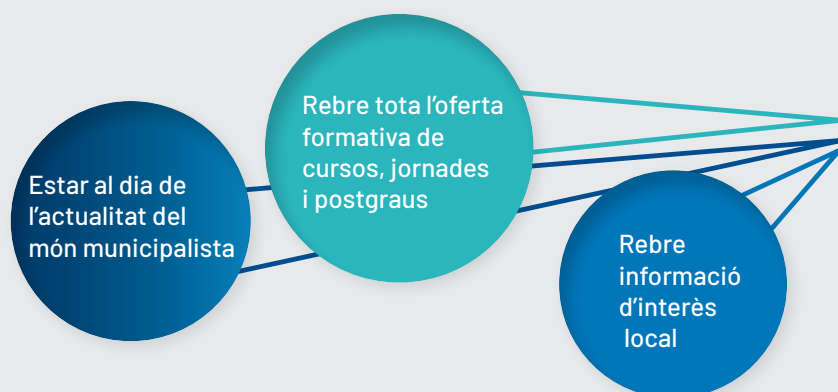
Anglesola, La Fuliola i Tornabous doblen l'índex de reciclatge amb el porta a porta parcial

Els primers resultats de la recollida d'escombraries porta a porta parcial (per a les fraccions d'orgànica i de rebuig) a l'Urgell estan donant uns resultats exitosos segons el president del Consell, José Luis Marín. Anglesola, La Fuliola i Tornabous, on el sistema de recollida d'escombraries porta a porta parcial es va implantar a l'agost, han doblat l'índex de reciclatge durant el mes de setembre.

Per una banda, a Anglesola va ser d'un 87,7%. A La Fuliola, va ser d'un 82,71% i a Tornabous, d'un 91,22%, mentre que en els set primers mesos d'aquest 2024 tenien una mitjana d'entre un 40 i un 45% d'índex de reciclatge. Així mateix, Vilagrassa, durant els 10 dies de setembre amb el nou sistema, d'un 47% a un 66% d'índex de reciclatge.

Foto: Freepik

3 raons per rebre el butlletí electrònic de l'ACM

- > Com puc rebre el **butlletí electrònic**?
- > Envia un mail a **comunicació@acm.cat** indicant l'assumpte **Butlletí electrònic**

La força del **municipalisme**

Qualitat de vida

Manresa regala despertadors als alumnes de 1r d'ESO per prevenir l'ús "abusiu" dels mòbils

L'Ajuntament de Manresa ha repartit aquest dimecres despertadors als alumnes de 1r d'ESO de l'Institut-Escola Manresa per prevenir un "ús abusiu" del mòbil. Despertar-se amb un rellotge i no amb el mòbil és un hàbit saludable que volen fomentar. Segons la regidora d'Infància i Joventut, Isabel Sánchez, "el repte és fer un bon ús de la tecnologia" perquè pot acabar essent un problema de salut pública. És la primera acció d'una campanya per promoure el benestar i la salut dels joves i amb el suport de la Fundació Althaia i el Grup d'Adolescència Lliure de Mòbils del Bages. També es repartiran estovalles individuals de paper als restaurants perquè els nens puguin dibuixar-hi i sigui una alternativa a l'ús de pantalles, entre d'altres accions.

Una alumna amb un despertador a les mans. Foto: ACN.

Foto: Ràdio Amposta

Amposta impulsa la formació digital per a comerciants i paradistes del Mercat

L'Ajuntament d'Amposta aposta per la transformació digital del teixit comercial local de la ciutat amb el projecte "Amposta, A la Vora". Aquesta iniciativa té com a objectiu fomentar la innovació tecnològica i la sostenibilitat entre els comerços i paradistes.

La regidora de Comerç i Mercat, Anna Tomàs, va destacar la importància d'aquesta acció, afirmant que "la formació contínua i l'adaptació al món digital són clau per assegurar el futur dels nostres comerços i el Mercat Municipal. Aquesta plataforma els proporcionarà les eines necessàries per a ser més competitius i sostenibles".

Prosperitat

Camprodon i Platja d'Aro s'agermanen sota la marca Mar i Muntanya per atraure el turisme de proximitat

Aquestes dues destinacions que tenen un element en comú: fa cent anys de l'arribada dels primers turistes. El projecte, que compta amb el suport de la Diputació de Girona, vol convertir les entitats locals en els "motors" de la iniciativa i fer aflorar activitats conjuntes de dinamització econòmica i social al llarg de tot l'any. L'agermanament es farà oficial aquest diumenge durant la Fira de la Galeta a Camprodon.

El passeig centenari de Camprodon. Foto: ACN

ACM

Associació
Catalana
de Municipis

Som Servei. Som Municipalisme.

Assessorament
juridic i suport
als ens locals

Representació
i defensa
dels interessos
dels municipis

Formació i
publicacions per
millorar el servei
dels ens locals

Compra agregada
de productes i serveis
amb estalvi econòmic
i procedimental

Fundació
Transparència
i Bon Govern Local

Ajudem en qüestions
de bon govern,
transparència i integritat

Fundació
Municipalista
d'Impuls Territorial

Servei d'assessorament
en els àmbits urbanístic,
territorial i ambiental

Fundació
Aula d'Alts
Estudis Electes

Formació constant
adreçada als càrrecs
electes locals

La força del municipalisme

acm.cat

